

اهمیت گل آرایی در رشته باغبانی

زهرة زمردیان^۱ و مرتضیٰ عسگرزاده^۲

۱- فارغ التحصیل رشته راه و ساختمان و مولف کتاب همنشینی با گلها

۲- کارشناس ارشد رشته علوم باغبانی- طراحی فضای سبز و کارشناس گرافیک دانشگاه تهران

چکیده: انسانها در شرایطی برای نشان دادن پیام های عاطفی خود مانند شادی و اندوه، از گل استفاده می کنند و گل آرایی که امروز یک هنر تزئینی به شمار می آید، به معنای قرار دادن زیباشناسانه گلها، شاخه ها، برگها و سایر عناصر تزئینی در کنار یکدیگر است. شناخت فرم و رنگ و نیازهای گلها و گیاهان، برای همنشینی با یکدیگر به همراه تکنیک و هنر و علاقه ویژه نسبت به طبیعت، لازمه درک هنر گل آرایی می باشد تا بتوان به بهترین نحو زیبایی گلها را نمایان ساخت، به آنها زندگی بخشید و از آنها آرامش گرفت. گل آرایی در گذرگاه زمان به شیوه های متنوعی ارائه شده است که مهمترین آنها عبارتند از شیوه کلاسیک یا سنتی اروپا، شیوه شرقی یا ژاپنی یا ایکه بانا و نیز سبک مدرن. غریبها معمولاً بر روی کمیت و رنگ اجزاء تکیه کرده و توجه خود را بیشتر به زیبایی گلها معطوف می دارند. رعایت اصول هنرهای تزئینی (هماهنگی رنگها، حرکت، مرکزیت، بافت و تعادل) و استفاده از اشکال هندسی به همراه ابتکار و سلیقه، نقش های اساسی را در گل آرایی ایفا می کنند، اما گل آرایی ژاپنی بیشتر حالت ترکیب خطوط را دارد و خط های اصلی این گل آرایی سه خط سمبل آسمان (شین)، انسان (سونه) و زمین (هیکانه) را تشکیل می دهند. طراحان ژاپنی برای طراحی باغها و گل آرایی هایشان همیشه سه اصل اساسی را در نظر می

گیرند که شامل کوچک کردن اندازه ها، نماد گرایی و به کار گرفتن چشم اندازهای عاریه می باشد. گل آرای می مدرن که بعد از پیدایش کویسم در اروپا به آن توجه شد، بیشتر حامل تفکرات طراح و مورد پسند علاقه مندان به نوآوری می باشد. در زمان رنسانس یا تجدید حیات در اروپا، گل آرای به عنوان یک هنر واقعی شناخته شد و در قرن بیستم به عنوان بخش جدا نشدنی از پیکره باغبانی، تدریس آن در اکثر دانشگاهها آغاز گردید، اما در کشور ما که به سرزمین گل و بلبل در آفاق شهره گشته، وضع به گونه ای دگر است. باغبانها که با شیره جان گلها را می پرورند، بعد از چیدن گل از شاخه وظیفه خود را تمام شده می دانند و گل فرو شان هم گل را به چشم یک کالای تجاری می نگرند و خریداران نیز که عدم دوام گل را بعد از خرید به حساب عمر کوتاه آن می گذارند، مجالی نمی یابند تا از زیبایی و شادابی گلها استفاده کنند پس از خرید گلهای تازه خودداری می کنند. اکنون فضای خالی بین تولید و مصرف گلهای شاخه بریده کاملاً مشهود است که آموزش صحیح گل آرای در سطوح مختلف، اولین و مهمترین قدم در شناخت و کاربرد آن می باشد که امید است اساتید محترم در نقش آموزشی و مسئولین محترم ذریبط در مقوله اجرایی، زمینه گسترش و بالندگی آن را فراهم آورند.

واژگان کلیدی: گل آرای، اصول هنرهای تزئینی، اشکال هندسی، تکنیک و هنر، فرم